

Regio Deal North Sea Port District

2E VOORTGANGSRAPPORTAGE

1

Voorwoord

Het North Sea Port District (NSPD) – van Vlissingen en Borsele via Terneuzen tot aan Gent – is een regio met veel economische potentie, maar ook met stevige opgaven op het gebied van bereikbaarheid, leefbaarheid en sociale samenhang. De Regio Deal speelt daarin een verbindende rol: gericht op samenwerking en innovatie, met als doel brede welvaart voor iedereen.

Na bijna twee jaar zien we de eerste zichtbare resultaten. Eén van de mijlpalen was de opening van broedplaats Nesse in Terneuzen. Deze culturele voorziening is een voorbeeld van hoe we via de Regio Deal investeren in het sociale en culturele aspect van de regio. Het sluit bovendien aan bij onze Provinciale Cultuur en Erfgoed Agenda, waarin aandacht is voor het versterken van de leefomgeving door kunst en cultuur.

In de koppelingsgebieden – waar meerdere opgaven samenkomen – zien we de meeste dynamiek ontstaan. Hier werken partijen aan concrete veranderingen, met de bewoners en ondernemers in de regio als uitgangspunt. Ook de ontwikkeling van de grensoverschrijdende busverbinding tussen Gent en Terneuzen is een belangrijke stap in de versterking van de verbindingen binnen het gebied. Tijdens de Vlaams-Nederlandse top op 1 april 2025 stond dit onderwerp nadrukkelijk op de agenda van zowel de Nederlandse als Vlaamse ministers, wat de urgentie onderstreept. En de samenwerking tussen gemeenten, onderwijs, bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties groeit en wordt steeds hechter. Dankzij de monitoring en nulmeting van HZ University of Applied Sciences kunnen we onze voortgang meten én onderbouwen.

De Regio Deal staat bovendien niet op zichzelf. Het is een belangrijke bouwsteen van Zeeland 2050 en sluit aan op het langetermijnperspectief. We bouwen met deze Regio Deal verder aan een regio die sociaal, economisch én ruimtelijk in balans is. Dat doen we samen – met oog voor de kracht van het gebied, de betrokkenheid van de inwoners en het belang van toekomstige generaties.

Jo-Annes de Bat
Gedeputeerde Provincie Zeeland

INHOUD

Inleiding	7
Sleutelopgaven.....	7
Voortgang sleutelopgave 1: Aantrekkelijke en gezonde leefomgeving.....	10
Deelopgave 1.1: Koppelingsgebieden	13
Deelopgave 1.2: Aantrekkelijke en gezonde binnensteden en kernen	14
Deelopgave 1.3 Positieve gezondheid.....	16
Voortgang sleutelopgave 2: Aantrekken van talent.....	18
Deelopgave 2.1: Innovatie	20
Deelopgave 2.2: Cultuur.....	22
Voortgang sleutelopgave 3:	24
Vergroten van bereikbaarheid van voorzieningen	24
Deelopgave 3.1: Mobiliteitshubs	26
Deelopgave 3.2: Bus Rapid Gent Terneuzen	27
Deelopgave 3.3: MaaS Mobility as a Service	27
Voortgang uitvoeringskracht Zeeland.....	30
Regio Deal NSPD en Cultureel Erfgoed	31
Samenwerking over de (lands)grens	34
Regio Deal NSPD en andere investeringsprogramma's	35
Monitoringsplan	41
Financiële stand van zaken	43
Per sleutelopgave.....	43

Inleiding

Het Rijk werkt in Regio Deals samen met regio's om de kwaliteit van leven, wonen en werken van inwoners te verhogen. Deze deals zijn er juist voor plekken die een extra impuls goed kunnen gebruiken. Het North Sea Port District is zo'n gebied. Het Rijk en de regio willen gezamenlijk investeren in het vergroten van de balans tussen kracht en kwetsbaarheid en het evenwicht tussen economische en brede welvaart. Het NSPD biedt veel potentie, maar is kwetsbaar. De regio scoort onder gemiddeld op meerdere thema's van brede welvaart. Uitdagingen zijn er op het gebied van innovatie, bereikbaarheid, voorzieningen en woningbouw.

Sleutelopgaven

In het investeringsprogramma spreken we over drie sleutelopgaven. Dit zijn overkoepelende opgaven die bijdragen aan het doel van deze Regio Deal. De sleutelopgaven zijn:

1. Aantrekkelijke en gezonde leefomgeving
2. Aantrekken van talent
3. Het vergroten van de bereikbaarheid van voorzieningen

Daarnaast wordt geconstateerd dat de bestuurlijke en ambtelijke uitvoeringskracht van de regio vergroot dient te worden. Gezamenlijk met de Economic Board Zeeland wordt hier structureel op ingezet alsmede op het verkrijgen van aanvullende financiering.

4. Versterken uitvoeringskracht Zeeland

Tussen de verschillende sleutelopgaves zit een grote samenhang. Talent komt niet naar een onaantrekkelijke leefomgeving en andersom trekken mensen weg uit een aantrekkelijke, gezonde leefomgeving als er onvoldoende uitdagingen zijn. Bereikbaarheid van voorzieningen om te werken, recreëren en studeren is daarnaast een essentiële factor.

Kernboodschap

Als regio zijn we nu bijna twee jaar onderweg met deze Regio Deal. En we zien de eerste resultaten ook al in de praktijk. De subsidie-regeling '**Aanjaaggelden Zeeland in Stroomversnelling**' laat inmiddels al diverse mooie subsidieprojecten zien. Er wordt samen met de Vlaamse overheden goede vooruitgang geboekt ten aanzien van de busverbinding Gent-Terneuzen. En in Terneuzen is de eerste culturele broedplaats in gebruik genomen.

Op de andere deelprojecten zien we de uitvoeringsplannen concreter worden en de cross-sectorale samenwerkingsverbanden met elkaar aan de slag gaan.

De opzet van de monitoring en de bijbehorende nulmeting die we met het regionale kennisinstituut HZ uitvoeren toont aan dat we met de juiste zaken aan de gang zijn.

Als Regio zijn we er dan ook van overtuigd dat, met het welslagen van de diverse deelprojecten, we de gestelde doelen uit de diverse deelopgaven gaan realiseren. De beschikbare rijksmiddelen uit de Regio Deal, alsmede de matchende regionale cofinanciering zal volledig worden aangewend.

Regio Deal North Sea Port District

Op de grens van kracht
& kwetsbaarheid

Voortgang sleutelopgave 1: Aantrekkelijke en gezonde leefomgeving

In deze sleutelopgave wordt geïnvesteerd in aantrekkelijke, gezonde binnensteden en kernen en groene bufferzones tussen haven en woongebieden. Ook wordt geïnvesteerd in de positieve gezondheid van de inwoners.

Een leefomgeving die aantrekkelijk en gezond is, is een omgeving met natuur en groen. Waar ruimte voor beweging en recreëren nabij is en die aantrekkelijk is voor omwonenden, bedrijven en potentiële inwoners. Het streven van deze sleutelopgave is om een omgeving te creëren waar zo min mogelijk overlast is op het gebied van horen, zien en ruiken (geluidsoverlast, horizonvervuiling en luchtkwaliteit). Daarnaast is de gezondheid van inwoners een aandachtspunt, omdat blijkt dat deze levensbehoefte laag scoort in het gebied. Dit vraagt inzet op samenwerking in de zorg en positieve gezondheid.

Onder deze sleutelopgave vallen de volgende deelopgaven en deelprojecten:

10

	Bedrag Regio Deal	Regionale cofinanciering	Totaal projectbudget
KOPPELINGSGBIEDEN			
Koppelingsgebied 's-Heerenhoek	€ 1.573.000	€ 2.541.000	€ 4.114.000
Koppelingsgebied/Dorpsbos Sluiskil	€ 250.000	€ 650.000	€ 900.000
Stadslandgoed Vlissingen	€ 700.000	€ 850.000	€ 1.550.000
Motoriekroute Heinkenszand	€ 257.000	€ 257.000	€ 514.000
Koppelingsgebieden (nieuw)	€ 350.000	€ 0	€ 350.000
	€ 3.130.000	€ 4.298.000	€ 7.428.000
BINNENSTEDEN EN -KERNEN			
Groenstructuurplannen Sloeranddorpen	€ 2.843.500	€ 2.843.500	€ 5.687.000
Oostelijke kanaalarm Terneuzen	€ 1.800.000	€ 1.800.000	€ 3.600.000
Dorpshart Sluiskil	€ 420.000	€ 420.000	€ 840.000
Spuikom Vlissingen	€ 2.300.000	€ 2.300.000	€ 4.600.000
	€ 7.363.500	€ 7.363.500	€ 14.727.000
GEZONDHEID			
Kerngezond Borsele en Terneuzen	€ 806.500	€ 833.342	€ 1.639.842
	€ 806.500	€ 833.342	€ 1.639.842
	€ 11.300.000	€ 12.494.842	€ 23.794.842

Deelopgave 1.1: Koppelingsgebieden

Koppelingsgebieden zijn bufferzones tussen havengebied en leefomgeving die toegankelijk zijn voor publiek om te recreëren en te sporten. Deze gebieden zorgen voor beleefbare natuur en hebben een positief effect op geluidsoverlast, horizonvervuiling en luchtkwaliteit. Daarnaast stimuleert de groene omgeving inwoners om preventief met hun gezondheid bezig te zijn, meer te bewegen en elkaar makkelijker te ontmoeten. De koppelingsgebieden kunnen worden ontwikkeld naar voorbeeld van de koppelingsgebieden aan de Vlaamse zijde van de grens van het NSPD. Bij de realisatie van deze aantrekkelijke gebieden wordt ook gebruik gemaakt van de leefplekmeter.

Wat hadden we afgesproken in de Regio Deal?

Het ontwikkelen van een gezamenlijke grensoverschrijdende aanpak voor koppelingsgebieden en drie pilots met koppelingsgebieden aan de Nederlandse zijde van de grens.

Doelen die we met de koppelingsgebieden willen bereiken zijn:

- Verbeteren van luchtkwaliteit
- Het verbeteren van de kwaliteit van de woonomgeving en de fysieke gezondheid en welzijn van de inwoners
- Het bevorderen van biodiversiteit
- Het mitigeren van horizonvervuiling en geluidsoverlast
- Het behouden en versterken van cultureel erfgoed

Waar staan we nu?

In diverse koppelingsgebieden is de gronduitgifte grotendeels gerealiseerd of voorzien, waardoor fysieke inrichting en aanplant kunnen starten of reeds begonnen zijn. Dit betreft zowel nieuwe groene zones als de herinrichting van bestaande structuren, zoals dorpsbossen, die nu sterker bijdragen aan biodiversiteit, luchtkwaliteit en recreatief gebruik. Waar mogelijk worden innovatieve elementen zoals voedselbossen, landschapskunst en klimaatadaptieve ingrepen geïntegreerd. Hiermee worden ecologische, sociale en educatieve doelen gecombineerd.

Participatie is een vast onderdeel van het proces. In alle trajecten wordt actief samengewerkt met bewoners, lokale organisaties en jongeren. Ook wordt de leefplekmeter ingezet als instrument om de kwaliteit van de leefomgeving inzichtelijk te maken en te verbeteren. Verder is er sprake van goede afstemming met Vlaamse partners, waarbij inspiratie wordt gehaald uit bestaande koppelingsgebieden aan de andere zijde van de grens. Binnen het netwerk van het NSPD worden ervaringen, ontwerpen en communicatie op elkaar afgestemd.

Deelopgave 1.2: Aantrekkelijke en gezonde binnensteden en kernen

De centra van de steden en de leefomgeving van de kernen rond de haven worden veelal als onaantrekkelijk ervaren. Daarnaast blijkt uit diverse bronnen dat steden en kernen kwetsbaar zijn op het gebied van fijnstof, geluid en sociaaleconomische structuur. Investeren in de aantrekkelijkheid van de leefomgeving is daarom van groot belang. Zeker gezien de grote transitieopgaven en andere ontwikkelingen die op het gebied af komen. Bij de realisatie van deze aantrekkelijke gebieden wordt ook gebruik gemaakt van de leefplekmeter.

Wat hadden we afgesproken in de Regio Deal?

Het realiseren van toegankelijke openbare ruimtes in een natuurlijke omgeving die uitnodigen om te bewegen, te spelen en te sporten in de centra van Vlissingen en Terneuzen en welke de aantrekkingskracht van deze centra vergroten. Daarnaast het in samenspraak met de inwoners realiseren van groene klimaatbestendige, toekomstbestendige en toegankelijke landschappen/openbare ruimtes met behoud van cultureel erfgoed in de kernen langs de haven die uitnodigen om te bewegen, te spelen en te sporten.

Doelen die we nastreven zijn:

- Het verbeteren van de kwaliteit van de woonomgeving en de fysieke gezondheid en welzijn van de inwoners
- Het bevorderen van biodiversiteit
- Het verbeteren van de (be)leefbaarheid van de steden en kernen rond de haven
- Het behoud en versterken van cultureel erfgoed

14

Waar staan we nu?

Het project groenstructuurplannen verloopt grotendeels volgens planning. In de afgelopen periode zijn kleinere maatregelen gerealiseerd en is het sleutelproject in Nieuwdorp bijna afgerond. Grote projecten, zoals de Werrilaan en de begraafplaats in Borssele, zijn in voorbereiding. De projectorganisatie is versterkt met een groenspecialist en een grondaankoper, wat de voortgang heeft versneld.

Voor de tweede helft van 2025 wordt verdere uitvoering van de grotere en complexere deelprojecten verwacht. De nadruk komt te liggen op het realiseren van de reeds voorbereide plannen en het opstarten van nog niet gestarte onderdelen, zoals opgenomen in het projectplan. Tegelijkertijd worden knelpunten aangepakt: bij twee deelprojecten is sprake van een lage deelnamebereidheid van derden, waarvoor in 2025 alternatieven worden verkend. De herinrichting van de pastorietaan in 's-Heerenhoek is afhankelijk van de ontwikkelingen rondom het kerkgebouw. De financiële positie blijft voorlopig gezond, en er zijn geen directe signalen dat bijsturing noodzakelijk is.

In Terneuzen wordt gewerkt aan de herinrichting van de Oostelijke Kanaalarm tot een klimaatbestendig parkgebied. Tegelijkertijd is in Sluiskil een breed participatietraject opgezet om te komen tot een nieuw dorpshart, waarbij inwoners actief meedenken over de inrichting van hun leefomgeving.

In Vlissingen is de transformatie van de Spuikom tot een groen-blauw stadslandschap in voorbereiding. De planvorming is in volle gang en de uitvoering staat gepland voor 2026.

Deelopgave 1.3 Positieve gezondheid

Een gedeelte van de inwoners van het NSPD-gebied kampt met eenzaamheid en een matige of slechte gezondheid. Gezondheid is echter een belangrijke factor van brede welvaart. Daarnaast bestaat gezondheid uit meer dan niet ziek zijn: ook mentaal welbevinden, zingeving, kwaliteit van leven, sociaal participeren en het dagelijks functioneren heeft hierin een rol. Door samenwerking tussen partijen in het medisch en het sociaal domein, het gezamenlijk verantwoordelijkheid nemen voor de gezondheid van de bevolking en een data-gedreven wijkgerichte aanpak, wordt de positieve gezondheid voor inwoners verbeterd. Dit gebeurt vanuit het 'Kerngezond'-programma van de Zeeuwse Zorg Coalitie.

Wat hadden we afgesproken in de Regio Deal?

Verdere uitrol van het Kerngezond-concept Vlijsingen naar Borsele en Terneuzen. Hiermee wordt geïnvesteerd in de positieve gezondheid van deze gemeenten.

Doelen die we willen nastreven zijn:

- Het verbeteren van de fysieke gezondheid en welzijn van inwoners.
- Het voorkomen van zorgvraag en het slimmer organiseren van zorg en ondersteuning.

Waar staan we nu?

In Terneuzen en in Borsele is een toekomstbestendig samenwerkingsverband gerealiseerd met een eigen governance-structuur, passende financiering en een hechte cultuur van intensief samen voortdurend verbeteren. De professionals in die kerngezond samenwerkingsverbanden hebben positieve gezondheid geïncorporeerd in hun eigen dagelijkse praktijken en in de samenwerking. De resultaten hiervan zijn als volgt: tussen de 100 en 200 professionals van alle deelnemende organisaties hebben actief deelgenomen aan het leertraject *Positieve Gezondheid in de Praktijk*. Voor iedere gemeente zijn zogeheten wijkbeelden opgesteld — data-analyses die inzicht geven in de stand van positieve gezondheid per wijk

of kern. Op basis van deze wijkbeelden zijn in beide gemeenten door werkgroepen overkoepelende projecten gerealiseerd. Deze projecten richten zich op het voorkomen van zorgvragen en/of het efficiënter inzetten van het beschikbare aantal professionals.

Een zorgpunt en tevens landelijk vraagstuk (IZA) dat is geconstateerd, is de verschuiving van hulpvragen vanuit het medisch domein naar het sociale domein. Hierdoor ontstaat een verzwaring van gemeentelijke taken, zonder dat daar voldoende financiële middelen tegenover staan. Hierover zijn reeds gesprekken met het Rijk gevoerd en wordt het contact hierover onderhouden.

Voortgang sleutelopgave 2: Aantrekken van talent

De sleutelopgave ‘Aantrekken van talent’ zorgt voor onderwijsmogelijkheden en carrièrekansen in het NSPD en omgeving. Daarnaast zorgt het voor een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor starters en bedrijven. Dit gebeurt zowel op het gebied van (economische) innovatie als voor cultuur. Om succesvol te zijn, is het een randvoorwaarde om gezamenlijke investeringen te doen in locaties, onderwijs en samenhangende, afgestemde programma’s. Daarnaast zijn middelen nodig om de innovaties te financieren en aan te jagen. Mist één van deze randvoorwaarden, dan raken de ontwikkelingen in onbalans. Nadrukkelijk van belang is de samenhang tussen de opgaven innovatie en cultuur. Voor de grote transities zijn creatieve manieren van denken en doen nodig om de vernieuwing optimaal en duurzaam te realiseren.

Onder deze sleutelopgave vallen de volgende deelopgaven en deelprojecten:

18

	Bedrag Regio Deal	Regionale cofinanciering	Totaal projectbudget
INNOVATIE			
Kenniswerf	€ 1.814.879	€ 4.234.691	€ 6.049.570
Programmering, activering en verbinding (visie)	€ 406.264	€ 565.236	€ 971.500
Innovatiecluster Techniek en Veiligheid	€ 1.184.052	€ 2.779.948	€ 3.964.000
Subsidieregeling Aanjaaggelden ZIS	€ 1.000.000	€ 7.833.072	€ 8.833.072
Transitiefonds Zeeland	€ 1.194.805	€ 3.905.195	€ 5.100.000
	€ 5.600.000	€ 19.318.142	€ 24.918.142

	Bedrag Regio Deal	Regionale cofinanciering	Totaal projectbudget
CULTUUR			
Culturele broedplaats Borsele	€ 500.000	€ 500.000	€ 1.000.000
Broedplaats Terneuzen	€ 1.500.000	€ 1.500.000	€ 3.000.000
Culturele broedplaats Vlissingen	€ 1.500.000	€ 3.700.000	€ 5.200.000
Cultuurversterking en innovatie (innovatiefonds)	€ 1.550.000	€ 200.000	€ 1.750.000
Project Etalage NSPD	€ 250.000	€ 0	€ 250.000
Campus Cultura	€ 0	€ 2.000.000	€ 2.000.000
AirZeeland	€ 0	€ 1.200.000	€ 1.200.000
	€ 5.300.000	€ 9.100.000	€ 14.400.000
	€ 10.900.000	€ 28.418.142	€ 39.318.142

Deelopgave 2.1: Innovatie

Doel is om het totale innovatie ecosysteem te versterken. Er vinden gerichte investeringen plaats in onderwijs- en kennisinfrastructuur, de innovatie infrastructuur en in innovaties zelf. Enerzijds leiden deze er toe dat meer studenten worden aangetrokken, die worden verleid om langdurig in Zeeland te blijven door een beter carrièreperspectief. Anderzijds wordt het voor bedrijven aantrekkelijker om naar Zeeland te komen en zich in Zeeland te vestigen en te blijven.

Wat hadden we afgesproken in de Regio Deal?

De ambitie is om in Vlissingen en Terneuzen een toonaangevend interactiemilieu en een campus met internationale uitstraling te realiseren, waarmee Zeeland en het North Sea Port District zich positioneren als een innovatieve regio. De focus ligt hierbij op het ontwikkelen van een dynamische omgeving met test- en demofaciliteiten op de thema's water, energie, voedsel, industrie, onderhoud en veiligheid. Tegelijkertijd wordt ingezet op het versterken van leiderschap en ondernemerschap, om de regio aantrekkelijker te maken op nationaal niveau. Daarnaast wordt innovatie in het NSPD en Zeeland actief gestimuleerd, met speciale aandacht voor de energie- en grondstoffentransitie. Denk hierbij aan het benutten van restwarmte, circulaire initiatieven, elektrificatie, waterstof, robotisering en artificiële intelligentie.

Doelen die we nastreven zijn:

- Het verbeteren van het innovatie-ecosysteem van de regio en de provincie Zeeland.
- Het verbeteren van het carrièreperspectief voor jongeren en studenten.
- Het aantrekkelijker maken van de arbeidsmarkt in de regio voor werknemers in de vakgebieden energietransitie en circulair.
- Het verduurzamen en vergroten van het innovatief en concurrerend vermogen van de bedrijven in het NSPD.

Waar staan we nu?

Binnen deze deelopgave werken Dockwize, Scalda en HZ in Vlissingen intensief samen aan de ontwikkeling van de Kenniswerf, een innovatief ecosysteem. Dockwize heeft met innovatiepunt KAAP een belangrijke impuls gegeven aan de regionale innovatiekracht. Scalda ontwikkelt het EnergieLab en nieuwe opleidingen in smart technology en infratechniek, en bereidt de realisatie van een Immersive Classroom voor. HZ richt zich op interdisciplinair samenwerken en ondernemerschap via het Business & Social Impact Lab.

De gezamenlijke inzet van deze partijen versterkt de verbinding tussen onderwijs, onderzoek en praktijk.

Het ITV in Terneuzen richt zich op industriële innovatie, veiligheid en circulaire technologie. Concrete labs zoals het CorrosieLAB, TechnologieLAB en Safety Street zijn in ontwikkeling. Op dinsdag 28 januari 2025 presenteerde kwartiermaker Ben de Reu zijn bevindingen in een haalbaarheidsonderzoek. Het onderzoek concludeert dat er breed draagvlak is voor de verdere ontwikkeling van een Innovatiehub voor Techniek en Veiligheid. De realisatie is haalbaar, mits er een concreet projectplan wordt opgesteld met heldere doelen, aanpak en financiering. Cruciaal is gezamenlijke inzet van middelen - zowel financieel als in menskracht - door overheden en markt-partijen. De aanbeveling is om kleinschalig en concreet te starten, en op te schalen op basis van behaalde resultaten. In plaats van een nieuw instituut wordt geadviseerd om in een netwerkstructuur samen te werken, met de huidige initiatiefnemers als regievoerders.

De bestaande CO3-campus biedt hierbij een solide basis als fysieke locatie.

De subsidieregeling Zeeland in Stroomversnelling (ZIS) ondersteunt haalbaarheidsstudies en demonstratieprojecten op het gebied van energie, water, voedsel en digitalisering. In 2024 zijn 17 projecten gesubsidieerd.

Tot slot werkt de Provincie Zeeland samen met Impuls aan de oprichting van een Transitiefonds voor energie- en grondstoffentransitie. De beoogde fondsomvang is €25 miljoen. De oprichting is voorzien voor eind 2025. Het fonds moet als katalysator dienen voor duurzame investeringen in de regio.

Deelopgave 2.2: Cultuur

Doel van deze deelopgave is het vernieuwen van de culturele infrastructuur, het cultureel aanbod, het stimuleren van talentontwikkeling en het versterken van het vestigingsklimaat in het district voor cultuurprofessionals.

Wat hadden we afgesproken in de Regio Deal?

Binnen het district wordt ingezet op de ontwikkeling van complementaire en samenwerkende culturele leer- en broedplaatsen in Vlissingen, Terneuzen en Borsele. Deze locaties vormen de basis voor een gezamenlijke, inhoudelijke culturele programmering, gericht op ontdekken, inspireren, creëren, leren en presenteren – zowel binnen de broedplaatsen zelf als op andere plekken in de regio. Er wordt daarnaast gewerkt aan programma's voor talentontwikkeling en het verbeteren van het beroepsklimaat voor (startende) cultuurprofessionals, met als doel talent aan te trekken en terug te laten keren naar de regio. Innovatieve projecten en ideeën die bijdragen aan cultuurvernieuwing krijgen ruimte, met specifieke aandacht voor het versterken van cross-disciplinaire, cross-sectorale en grensoverschrijdende netwerken, bijvoorbeeld via een cultuurfestival of een stimuleringsregeling voor culturele vernieuwing. Ten slotte wordt cultuur nadrukkelijk ingezet als motor voor maatschappelijke en economische innovatie in het district.

Doelen die we nastreven zijn:

- Het versterken en vernieuwen van het cultureel aanbod, zodat deze aantrekkelijker wordt voor (jonge) inwoners.
- Het stimuleren van talentontwikkeling.
- Het verbeteren van het vestigingsklimaat in het district voor cultuurprofessionals.

Waar staan we nu?

Broedplaats Borsele ontwikkelt zich rond de Schaapskooi tot een artistieke broedplaats met aandacht voor landschapsbeleving, energietransitie en circulair bouwen. Een plan van aanpak met businesscase is opgeleverd, besluitvorming volgt in september 2025. Met de opening en ingebruikname van de Broedplaats Terneuzen (Nesse) worden de eerste resultaten ook zichtbaar. De officiële opening trok veel belangstelling en de culturele programmering is in volle gang. Er is sprake van een groeiende community, samenwerking met Vlaamse partners en een actieve rol in de binnenstad.

Broedplaats Vlissingen gaat zich richten op de professionalisering van de culturele instellingen KipVis en De Piek. De voorbereiding voor realisatie loopt door tot eind 2025, met een geplande opening in 2027. De samenwerking tussen gemeente en culturele partners is intensief.

Het Innovatiefonds Cultuurversterking ondersteunt culturele initiatieven in de regio. Na een leerzame eerste subsidieronde is de regeling verbeterd. Er is nu aan de voorkant hulp vanuit de provincie, en tevens zijn er spreekuren (informatiesessies) gehouden in de gemeenten Vlissingen, Borsele en Terneuzen, maar ook op het provinciehuis. Bij de tweede ronde (mei–juni 2025) is een subsidieplafond vastgesteld op € 575.000. De openstelling trok veel belangstelling: er zijn 36 aanvragen binnengekomen die worden voorgelegd aan de externe adviescommissie. Bij de eerste openstelling (november–december 2024) zijn veel aanvragen afgewezen omdat ze niet voldeden aan de vormvereisten. Een aantal van deze aanvragen kon in de tweede ronde opnieuw worden ingediend (met aanpassing aan de vormvereisten). Hierna volgt nog een derde ronde, maar dit is afhankelijk van het aantal aanvragen en de beoordeling door de commissie.

Het Etalageproject vergroot de zichtbaarheid van cultuurprojecten. In Terneuzen is dit succesvol uitgevoerd rond de opening van de Sluis en broedplaats Nesse. In Vlissingen en Borsele zijn plannen in ontwikkeling. De provincie werkt aan een LandArt-concept met de familie Boezem, dat in 2025 verder wordt uitgewerkt.

Campus Cultura, een initiatief van HZ University of Applied Sciences, verbindt kunst en cultuur met onderwijs en maatschappelijke transitie. Er wordt gewerkt aan een meerjarig activiteitenprogramma en de aanstelling van een lector Kunst, Cultuur en Transitie.

Voortgang sleutelopgave 3: Vergroten van bereikbaarheid van voorzieningen

De sleutelopgave ‘vergroten van bereikbaarheid van voorzieningen’ richt zich op een slim en duurzaam systeem voor bus- en deelmobiliteit en op goede verbindingen van, naar en in het NSPD. De bereikbaarheid van het gebied is een belangrijke voorwaarde voor de ambitie om het leef- en vestigingsklimaat van het district te verbeteren. Deze sleutelopgave heeft dus direct impact op de twee overige sleutelopgaven van de Regio Deal; het zorgt voor een aantrekkelijkere leefomgeving en voor het aantrekken en behouden van talent. Het doel is om het vervoer van, naar en in het district beter te maken en om verkeersarmoede tegen te gaan. Voor met name jongeren is het vanwege hun OV-afhankelijkheid lastig om bij de plekken in het NSPD te komen om er te studeren, stage te lopen, te werken, wonen, uit te gaan of te recreëren. De oplossing is een slim en duurzaam systeem voor bus- en deelmobiliteit en goede grensoverschrijdende verbindingen met bijvoorbeeld de nabijgelegen stad Gent. Onder deze sleutelopgave vallen de volgende deelprojecten:

	Bedrag Regio Deal	Regionale cofinanciering	Totaal projectbudget
MOBILITEIT			
Coördinatie	€ 600.000	€ 600.000	€ 1.200.000
Mobiliteitshubs	€ 3.845.000	€ 3.845.000	€ 7.690.000
Bus Rapid Gent Terneuzen	€ 2.050.000	€ 2.650.000	€ 4.700.000
MaaS Mobility as a Service	€ 680.000	€ 155.000	€ 835.000
Proeftuin OV Studentenkaart	€ 75.000	€ 0	€ 75.000
	€ 7.250.000	€ 7.250.000	€ 14.500.000

Busstation
Ternouwen
Bus Ricting
Vertrek

Busstation
Ternouwen
Bus Ricting
Vertrek

DEEN
KUN
LEVEN
MAK

Meethaite

ZEELAND
LAND IN ZICH

Deelopgave 3.1: Mobiliteitshubs

Een netwerk van mobiliteitshubs in het North Sea Port District en de omliggende gebieden, inclusief fijnmazig voor- en natransport.

Wat hadden we afgesproken in de Regio Deal?

De realisatie van negen mobiliteitshubs. Het tegengaan van vervoersarmoede, door locaties om te wonen, werken, studeren en recreëren in NSPD beter te verbinden zodat deze beter bereikbaar worden voor alle inwoners. Met een betere bereikbaarheid in dorpen, steden en wijken, ook in de avonden en weekenden.

Waar staan we nu?

De verschillende wegbeheerders hebben inmiddels de plannen voor de negen mobiliteitshubs ontwikkeld. Daarmee kunnen de aanvragen voor het beschikbaar stellen van de middelen uit de Regio Deal en de Provinciale cofinanciering worden ingediend en worden overgegaan tot de aanleg van de hubs.

De ambitie is om vóór 2028 al ten minste vijf van de negen hubs te realiseren, bij voorkeur zelfs al vóór de start van de nieuwe busconcessie in 2027. De overige vier hubs volgen dan daarna.

Vanwege de inpassing van de hubs in gebieden met een bredere binnenstedelijke opgave kan tijdige realisatie een uitdaging zijn. Hier blijft gedurende de uitvoering aandacht voor.

Deelopgave 3.2: Bus Rapid Gent Terneuzen

Een pilot voor grensoverschrijdend snelbusvervoer (Bus Rapid Transit – BRT) tussen Gent en Terneuzen.

Wat hadden we afgesproken in de Regio Deal?

Het uitvoeren van een pilot voor een snelbusverbinding tussen Gent en Terneuzen, om de bereikbaarheid van het grensoverschrijdend havencomplex en de naastliggende steden en kernen te vergroten

Waar staan we nu?

De realisatie van de grensoverschrijdende busverbinding tussen Gent en Terneuzen is onlangs in een stroomversnelling gekomen. Na een eerdere mislukte aanbesteding in 2023 is de concessie voor het Zeeuwse busvervoer inmiddels definitief gegund aan EBS. Deze vervoerder is gevraagd om een dienstregeling en businesscase voor de verbinding Gent–Terneuzen uit te werken.

Tijdens de Vlaams-Nederlandse Top op 1 april 2025 is het belang van grensoverschrijdende mobiliteit expliciet onderschreven. In de slotverklaring is de verbinding Gent–Terneuzen als prioriteit benoemd.

Na bestuurlijk overleg tussen GS van Zeeland en vertegenwoordigers van de Vlaamse overheid zijn verdere afspraken tussen Zeeland en Vlaanderen gemaakt over een langer lopende financiering en inbedding van de buslijn. Daardoor kan Provincie Zeeland de benodigde reizigersbussen bestellen en vervoerder EBS de opdracht geven de verbinding per 13 december 2026 te starten. Dat met een looptijd van vijf jaar en de intentie tot verlenging.

27

Deelopgave 3.3: MaaS Mobility as a Service

Een onderzoek naar een bedrijfsmodel voor het aanbieden van deelmobiliteit in het North Sea Port District en de omliggende gebieden, ook grensoverschrijdend.

Wat hadden we afgesproken in de Regio Deal?

Het ontwikkelen van een aanpak om (grensoverschrijdende) deelmobiliteit, passend bij de regio langjarig te kunnen exploiteren. Via een onderzoek naar een duurzame businesscase en regelruimte (proeftuin OV-studentenkaart) kan dit aanbod van fijnmazige mobiliteit voor de reiziger betaalbaar worden georganiseerd, zodat de afgenomen verkeersarmoede en de toegenomen bereikbaarheid ook na de looptijd van de Regio Deal kunnen worden gehandhaafd.

Actuele stand van zaken

Deelmobiliteit in een landelijk gebied als Zeeland blijkt uitdagend vanwege de beperkte en verspreide vraag buiten stedelijke gebieden. Toch is het een belangrijk onderdeel van de Regionale Mobiliteitsstrategie. Om versnippering van kleine initiatieven te voorkomen, wordt

gewerkt aan een gezamenlijke, provinciale aanpak. Provincie Zeeland en alle Zeeuwse gemeenten trekken hierin samen op, mede vanwege beperkte capaciteit bij de afzonderlijke partijen.

Eind 2024 en begin 2025 heeft de Provincie het voortouw genomen door externe ondersteuning in te schakelen. In dit traject wordt een haalbaarheidsonderzoek uitgevoerd, dat in de tweede helft van 2025 wordt afgerond. De ambtelijke werkgroep deelmobiliteit, bestaande uit vertegenwoordigers van gemeenten en provincie, is hierbij nauw betrokken. De resultaten van dit onderzoek vormen de basis voor een plan van aanpak en de verdere besluitvorming.

De daadwerkelijke introductie en uitrol van deelmobiliteit staat gepland voor 2026. Hoewel grensoverschrijdende samenwerking nog niet concreet is vormgegeven, wordt aansluiting gezocht bij lopende Interreg-trajecten. De uitkomsten van het onderzoek zullen ook richting geven aan communicatie en participatie rondom de implementatie.

Deelopgave 3.4 Proeftuin OV Studentenkaart

Een proeftuin met de OV-studentenkaart voor alle openbare vervoersmogelijkheden.

28

Wat hadden we afgesproken in de Regio Deal?

Het ontwikkelen van een aanpak om (grensoverschrijdende) deelmobiliteit, passend bij de regio langjarig te kunnen exploiteren. Via een onderzoek naar een duurzame businesscase en regelruimte (proeftuin OV-studentenkaart) kan dit aanbod van fijnmazige mobiliteit voor de reiziger betaalbaar worden georganiseerd, zodat de afgenomen verkeersarmoede en de toegenomen bereikbaarheid ook na de looptijd van de Regio Deal kunnen worden gehandhaafd.

Waar staan we nu?

De proeftuin rond het gebruik van het OV-studentenreisproduct in de Flex-vervoersdiensten in Zeeland bevindt zich in een complexe beleidscontext. Hoewel het ministerie van IenW nog geen formeel antwoord heeft gegeven op vragen over de toepassing van het studentenreisproduct in Flex, heeft de Provincie Zeeland besloten om het gebruik ervan op eigen risico en kosten mogelijk te maken. Sinds februari 2025 is dit al het geval op Schouwen-Duiveland, met verdere uitrol gepland in de rest van Zeeland.

Tegelijkertijd heeft het ministerie van OCW de vergoeding voor het studentenreisproduct verlaagd voor het studentenreisproduct omdat studenten met een studentenreisproduct gemiddeld gezien minder reizen, wat voor Zeeland een jaarlijkse vermindering van €1,85 miljoen betekent. Er is geen indicatie dat deze verlaagde vergoeding wordt teruggedraaid. Ook wordt er geen rijksbijdrage verwacht voor het gebruik van het studentenreisproduct in Flex.

De Provincie laat voor oktober 2025 een financiële raming opstellen om te bepalen of en hoe de resterende middelen uit de Regio Deal kunnen worden ingezet voor deze proeftuin. Juridisch is er voldoende ruimte om Flex als openbaar vervoer te kwalificeren, maar een formele bevestiging vanuit het ministerie blijft vooralsnog uit.

Hoewel het oorspronkelijke doel, volledige integratie van het studentenreisproduct in alle vormen van fijnmazige mobiliteit, binnen deze periode niet haalbaar is, wordt het gebruik binnen Flex als realistisch beschouwd. De proeftuin maakt deel uit van de bredere communicatie en afstemming binnen de Regionale Mobiliteitsstrategie.

Voortgang uitvoeringskracht Zeeland

De bestuurlijke en ambtelijke uitvoeringskracht in Zeeland moet worden versterkt. Samen met de Economic Board Zeeland (EBZ) wordt gewerkt aan structurele investeringen en het aantrekken van extra financiering.

	Bedrag Regio Deal	Regionale cofinanciering	Totaal projectbudget
UITVOERINGSKRACHT			
Versterken uitvoeringskracht Zeeland	€ 550.000	€ 550.000	€ 1.100.000
	€ 550.000	€ 550.000	€ 1.100.000

30

Op 30 januari 2025 is een opdracht verstrekt aan HZ en andere partijen voor de uitwerking van de ecosysteem-methodiek voor het cluster voedsel. Sinds februari 2025 vinden interviews en workshops plaats met betrokken partijen. Eind juni 2025 worden concrete interventies gepresenteerd.

Verkenkend werk naar versterking van de economische uitvoeringskracht in de NSPD-regio en Zeeland is eind 2024 uitgevoerd. EBZ wil in de tweede helft van 2025 een adviesbureau inschakelen, na ontvangst van resultaten uit de trajecten Zeeland2050 en MKB-innovatieaanpak MESA, die belangrijke input vormen.

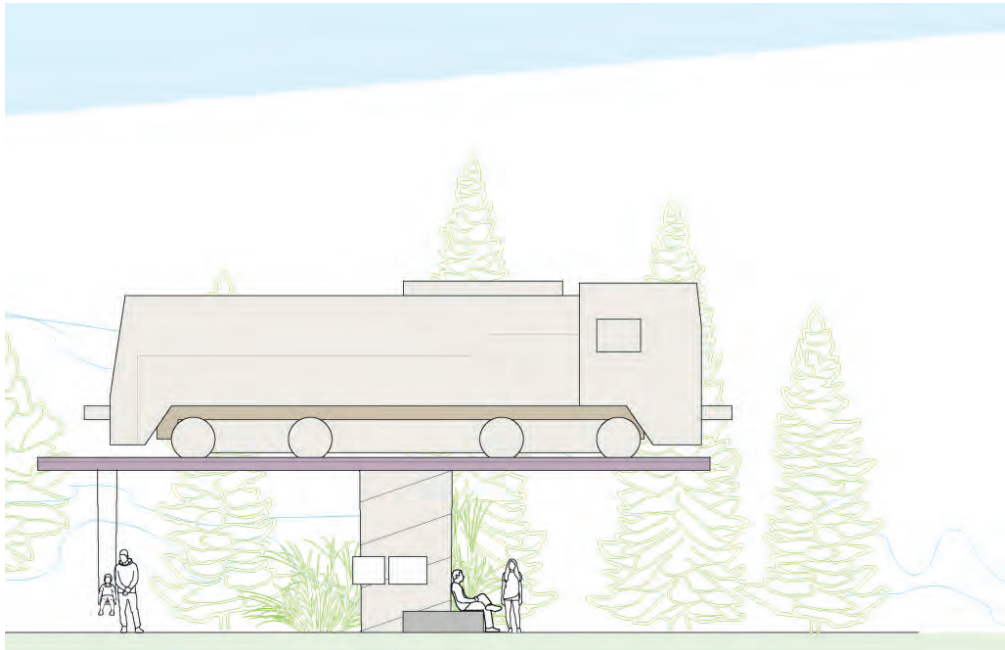
Het project verloopt volgens planning. Er wordt gestart met een deel van de werkzaamheden die oorspronkelijk voor eind 2027 stonden gepland, om ruimte te creëren voor mogelijke uitloop.

Regio Deal NSPD en Cultureel Erfgoed

In de Regio Deal North Sea Port District is een van de afspraken het behoud en versterken van cultureel erfgoed. In deze voortgangsrapportage wordt stil gestaan bij een aantal voorbeeldprojecten waarin expliciet aandacht is voor cultureel erfgoed, dit zijn koppelingsgebied 's-Heerenhoek, Spuikom, Machinefabriek en koppelingsgebied Sluiskil.

Binnen het koppelingsgebied Bosgaardhoek ('s-Heerenhoek) wordt een oude spoorlijn gevisualiseerd door de aanplant van bomen en struiken op het oude tracé. Ook is in samenwerking met een industrieel ontwerper een ontwerp gemaakt waarin de locomotief centraal staat. Deze locomotief, uit de bekende serie 2200, was decennialang een vertrouwd gezicht op de spoorlijn door de gemeente Borsele. De machine sluit mooi aan bij de oude spoorlijn en het industriële karakter van de Sloehaven en vormt daarmee een stukje historie van de regio.

Schetsontwerp locomotief op standaard

In Vlissingen hebben de deelprojecten 'Spuiikom' en 'Broedplaats Machinefabriek' raakvlakken met cultuur. De Spuiikom is sinds 1975 een braakliggend terrein dat direct achter de boulevard van Vlissingen ligt. Het is historische grond, waar Vlissingen ooit is ontstaan. In 1300 zorgde de Graaf van Holland, Floris de Vijfde, voor de aanleg van de eerste haven in Vlissingen. Door het verder uitgraven van de Spuiikom ontstond aan het einde van de langwerpige haven een enorme plas. Die zorgde ervoor dat er bij eb en vloed een sterke stroming op gang kwam. Het gevolg: achtergebleven slib op de bodem werd weggespoeld, waardoor de haven begaanbaar bleef. Dit natuurlijke principe maakte het mogelijk dat Vlissingen uiteindelijk uitgroeide tot een florerende havenstad en hoofdleverancier werd van haring voor Brabant en Vlaanderen. Aan de rand van deze grote plas groeiden brede rietkragen. "Riet in stilstaand water kon je zien bij doottij. Dat noemde men in de Middeleeuwen 'Vlissinghe.'" Aan die benaming heeft de stad haar naam te danken.

Oude situatie Spuiikom als plas

De Machinefabriek in Vlissingen wordt als cultureel erfgoed beschouwd vanwege haar historische en industriële betekenis. Deze fabriek is een belangrijk voorbeeld van de industriële ontwikkeling in Zeeland en speelde een cruciale rol in de economische groei van de regio, vooral in de scheepsbouw en machinebouw. Op 12 december 2024 besloot de gemeenteraad om een deel van de Machinefabriek te herbestemmen met een cultureel cluster met ruimte voor de bibliotheek (ZB Bibliotheek van Zeeland), een broedplaats voor de beeldende kunsten met ateliers (KipVis) en een kleinschalig multifunctionele theatervoorziening met Poppodium De Piek als primaire gebruiker.

Machinefabriek in Vlissingen

Trein Sluiskil

Het monument in Sluiskil herinnert aan de zogeheten miljoenentrein, een Duitse goederentrein vol geroofd materiaal die aan het eind van de Tweede Wereldoorlog strandde bij de brug in Sluiskil en werd geplunderd door bewoners. Het gedenkteken bestaat uit een stuk rails en een oude locomotief van de voormalige Cokesfabriek (gesloten in 1999) op het oorspronkelijke spoortracé. Daarnaast worden infoborden geplaatst langs een nieuwe wandelroute in het koppelingsgebied, waar het oude spoor (inclusief vroegere tramverbinding) nog zichtbaar is. Hierbij wordt ook de historie van het spoor Mechelen–Terneuzen belicht, dat sinds 1869 een belangrijke rol speelde in zowel personen- als goederenvervoer, met station Sluiskil en station Sluiskil Brug als belangrijke knooppunten.

Samenwerking over de (lands)grens

De Nederlandse en Vlaamse overheden, het havenbedrijf North Sea Port en het samenwerkingsverband Benelux Groepering voor Territoriale Samenwerking (BGTS) North Sea Port District hebben een strategische nota ondertekend voor een intensieve, grensoverschrijdende samenwerking in het North Sea Port District. De ondertekening vond plaats op 1 april 2025 en vormt een mijlpaal in de gezamenlijke ontwikkeling van het gebied.

Met de strategische nota spreken de partijen de intentie uit om de bestaande samenwerking te formaliseren en te structureren in een daadkrachtige, op uitvoering gerichte organisatie. Deze samenwerking is gericht op een efficiënte en toekomstgerichte ontwikkeling van de haven en haar directe omgeving, waarbij landsgrenzen geen belemmering vormen. De aanpak is nodig omdat de grensoverschrijdende samenwerking intensief is. Vlaanderen en Nederland zijn stevig met elkaar verbonden in alle facetten van de brede maatschappij, of het nu wonen, natuur, zorg, arbeidsmarkt, havensamenwerking, landbouw of energietransitie is.

Minister Sophie Hermans en Vlaams minister-president Matthias Diependaele

Aan de basis van de strategische agenda ligt de Uitvoeringsagenda 1.0 North Sea Port District. Daarin staan 16 sleutelprojecten opgenomen, waarvan er zes als prioritair zijn aangeduid. En alhoewel de Uitvoeringsagenda vooral focust op opgaven met een ruimtelijke component zijn er toch raakvlakken met de projecten uit de Regio Deal.

Zo heeft de Bus Rapid Transit Gent – Terneuzen – Goes een plek gekregen als prioritair sleutelproject. Deze snelle busverbinding kreeg ook een vermelding in de slotverklaring van de Vlaams-Nederlandse Top op 1 april. Aan Zeeuwse zijde zijn de middelen voor de busverbinding voor de eerste jaren voorzien in de Regio Deal NSPD. Aan Vlaamse zijde is het de Vlaamse Overheid, Departement MOW, die bevoegd is. De minister voor Mobiliteit en Openbare Werken heeft aangegeven in september 2025 pas duidelijkheid te kunnen geven over de beschikbaarheid van de nodige middelen aan Vlaamse zijde.

Andere sleutelprojecten waar een link is met de Regio Deal NSPD zijn:

- Nabijheid voorzieningen met de ambitie om een robuust vervoernetwerk te realiseren met ook een onderzoek naar deelvervoer binnen Zeeland
- Grensoverstijgende fietsinfrastructuur en mobiliteitshubs zijn twee sleutelprojecten die linken hebben met de sleutelopgave rond bereikbaarheid van de Regio Deal
- Ook de koppelingsgebieden zijn aangeduid als sleutelproject en er zal voortgebouwd kunnen worden op het demoproject van de BGTS en het onderdeel koppelingsgebieden binnen de Regio Deal
- Kennisinfrastructuur, kennis- en innovatienetwerken en arbeidsmarktvraagstukken maken ook onderdeel uit van de Uitvoeringsagenda. Dit onderdeel binnen de Regio Deal is waarschijnlijk tot nu toe het minst grensoverschrijdend opgenomen. Toch kan er vanuit de activiteiten aan Zeeuwse zijde gekeken worden om dit sleutelproject uit de Uitvoeringsagenda grensoverschrijdend op te pakken.

Communicatie en publiciteit

Algemeen

In het afgelopen jaar is er regelmatig over de Regio Deal gecommuniceerd via verschillende online platforms. Gemeenten maakten gebruik van hun participatieplatforms, zoals doemee.terneuzen.nl, waar inwoners reacties konden achterlaten en informatie konden lezen. Ook op sociale media zoals LinkedIn verschenen berichten van partners als Impuls Zeeland, gemeenten en andere betrokken organisaties. Hier werden mensen uitgenodigd voor bijeenkomsten en werden projectupdates gedeeld.

Regionale media, zoals Omroep Zeeland en de PZC, hebben meerdere keren artikelen gepubliceerd over de voortgang van projecten binnen de Regio Deal. Daarnaast zijn er nieuwsbrieven verspreid door gemeenten en projectpartners.

Lokale kranten, zoals het "Krantje van Sluiskil", speelden een belangrijke rol bij het informeren van inwoners. Tot slot waren er evenementen in de regio waar projectteams aanwezig waren om uitleg te geven en in gesprek te gaan met bezoekers.

Dit sluit aan bij de algemene lijn dat communicatie binnen de Regio Deal voornamelijk via de projecten zelf verloopt.

provincie zeeland stelt subsidie beschikbaar voor culturele broedplaatsen

Provincie Zeeland heeft in mei 2024 de subsidieregeling **Culturele Broedplaatsen** bekendgemaakt. Deze subsidie kan van 1 mei 2024 tot 31 november 2024 aangevraagd worden, met een maximum bedrag van € 250.000.

De subsidie is bedoeld als vergoeding voor de kosten die voortvloeien uit het realiseren van culturele broedplaatsen in de gemeenten Terneuzen, Vlissingen en Borssele. Aan het geld kan...

Zeeland steunt drie culturele projecten in North Sea Port District met subsidie

Bestuurders van Zeeland geven subsidie aan drie culturele projecten. Deze projecten krijgen samen € 257.100. De subsidieaanvraag is onderdeel van de Regio Deal North Sea Port District (NSPD) en vormt deel van de culturele sector die subsidie krijgt. Deze subsidieaanvraag loopt van 1 november 2024 tot en met 31 december 2024. Verder kunnen er nog aanvragen worden ingediend. In deze oproep is (links) € 257.100 beschikbaar.

De subsidieaanvraag is te vinden op: [subsidieaanvraag.zeeland.nl](#)

De subsidieaanvraag is te vinden op: [subsidieaanvraag.zeeland.nl](#)

Philipsfabriek in Terneuzen wordt nieuw leven ingeblazen: 'Cultuur verbindt'

Houten panelen, 'blauwe Dowplaten'... Wat sjouwen ze toch allemaal in de voormalige Philipsfabriek in Terneuzen? Er gaat van alles en nog wat naar binnen in de oude fitsslampenhallen. Wordt de fabriek nieuw leven ingeblazen? Jazeker! Maar niet zoals je misschien denkt.

Raymond de Vries 13-02-25, 17:00 Laatste update: 13-02-25, 17:54

Nieuwe Zeeuwse subsidie voor culturele broedplaatsen

De regeling wordt voortgezet uit het convenant Regio Deal North Sea Port District 'Op de grens van Noord- & Zuid-zeeland'. Een van de initiatieven binnen de Regio Deal is het initiëren van transacties met culturele expertise voor het ontwikkelen en realiseren van broedplaatsen op de gemeenten Vlissingen, Terneuzen en Borssele.

De drie gemeenteraden kunnen van 1 mei 2024 tot en met 31 december 2024 subsidieaanvragen indienen. De subsidie bedraagt maximaal 100% van de subsidieerbare kosten tot een maximum van € 250.000.

Meer informatie volgt na publicatie van de regeling in het Provinciaal Bulletin.

De link: <https://www.zeeland.nl/vergelegenverre-vo-acties/vergelegenverre>

Kunstproject Spilting: 'Per bus naar Borssele'

Streekorganisatie Spilting ondersteunt Dorpsraad met actie voor 'Wolven' in de regio.

Nieuwe busen in Zeeland, denk maar even hoe het zit!

Zeeland heeft drie bus 'Stadler' in de regio, denk maar even hoe het zit!

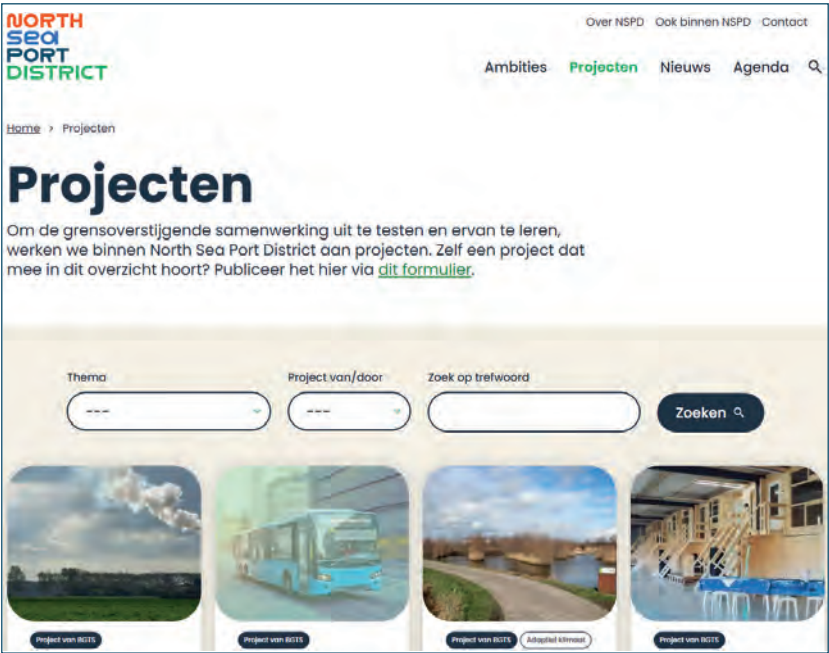
Onderzoek naar de regio, denk maar even hoe het zit!

Blijf op de hoogte van het lokale nieuws uit jouw regio met onze dagelijkse nieuwsbrief

[Vrij](#) [Inschrijven](#)

Hoofdpagina website NSPD

Projectenpagina website NSPD

Wat is gecommuniceerd?

Sleutelopgave 1: Aantrekkelijke en gezonde leefomgeving

Koppelingsgebieden

- 's-Heerenhoek: Bewoners zijn uitgenodigd voor inloopavonden. Deze bijeenkomsten zijn gecombineerd met sessies over een ander project in de Sloerandzone.
- Sluiskil (Dorpsbos): Inwoners worden geïnformeerd via het online participatieplatform, het lokale dorpskrantje en bijeenkomsten met de dorpsraad. Rotary Magazine besteedde aandacht aan het voedselbos. Jongeren worden betrokken via gastlessen, ontwerpessies voor een speeltuin en meewerkactiviteiten.
- Vlissingen (Stadslandgoed): Momenteel is er geen communicatie of participatie.
- Overige nieuwe koppelingsgebieden: Betrokkenen zijn per mail geïnformeerd en bij demo's en besluitvorming over offertes betrokken.

Binnensteden en kernen

- Heinkenszand (motorieroute): Er wordt samengewerkt met lokale organisaties en scholen. Promotie verloopt via gemeente, stichting en landschapspark.
- Sloeranddorpen: Voor grote plannen zijn inloopavonden georganiseerd. Kleine projecten worden afgestemd met dorpsraden en terreinbeheerders.
- Oostelijke kanaalarm Terneuzen: Communicatie via brieven, digitale nieuwsbrief, participatieplatform Hoplr, sociale media en bijeenkomsten. Input van bewoners is verwerkt in het ontwerp.
- Dorpshart Sluiskil: Informatie staat op het participatieplatform. Er zijn gesprekken met dorpsraad en bewoners, en het project is zichtbaar op lokale evenementen.
- Spui kom Vlissingen: Communicatie is meegenomen in de ruimtelijke procedures.

Positieve gezondheid

- In Borsele en Terneuzen worden inwoners geïnformeerd via bijeenkomsten, media (zoals PZC en Omroep Zeeland) en klankbordgroepen. Zij denken ook mee via werkgroepen.
- Op 23 juni wordt 1 jaar Kernegezond Borsele feestelijk gevierd met actuele thema's en inspiratie voor de betrokken 13 partijen uit het zorg-en welzijndomein.

Sleutelopgave 2: Aantrekken van talent

Innovatie

- Kenniswerf: Betrokken partijen overleggen regelmatig over de ontwikkeling van de locatie. Het Delta Climate Center en onderwijsinstellingen zijn hierbij actief betrokken.
- ITV Terneuzen: Updates worden gedeeld via LinkedIn, nieuwsbrieven en bijeenkomsten met partners als Impuls Zeeland en Dockwize.
- Aanjaagelden: Informatie over subsidies is verspreid via Impuls Zeeland, de website zeeland.nl, LinkedIn en informatiemiddagen. Na afloop van rondes is er een gezamenlijke uitreiking.
- Transitiefonds Zeeland: Nog geen communicatie gestart.

Cultuur

- Broedplaats Borsele: De gemeenteraad wordt eerst geïnformeerd. Later volgen de omgevingspartijen.
- Broedplaats Terneuzen: Er is communicatie via pers, mailinglijsten, sociale media en netwerken als ArtBase.
- Broedplaats Vlissingen: Grote banner op de gevel en deelname aan het FabrieksFestival. Er is samenwerking met de ZB Bibliotheek.
- Campus Cultura en andere projecten: Eerste gesprekken lopen. Verdere communicatie volgt.

Sleutelopgave 3: Bereikbaarheid

- Mobiliteitshubs: De ontwikkelende partijen verzorgen zelf de communicatie. Bij grote wijzigingen ondersteunen gemeenten en provincie.
- Bus Rapid Gent–Terneuzen: Bij elke mijlpaal verschijnt een persbericht. Voor de start van de buslijn wordt een promotiecampagne opgezet.
- Mobility as a Service (MaaS): Communicatie hangt af van de uitkomsten van het lopende onderzoek.
- OV-studentenkaart (proeftuin): Dit project wordt meegenomen in de bredere communicatie over mobiliteit in de regio.

Sleutelopgave 4: Versterken uitvoeringskracht

- Resultaten van het traject worden gedeeld via de kanalen van de Economic Board Zeeland (website, LinkedIn, e-mail).
- Stakeholders zijn betrokken via interviews, workshops en bijeenkomsten met ondernemers, overheden en onderwijsinstellingen.

Monitoringsplan

In opdracht voor de Provincie Zeeland werkt het HZ Kenniscentrum Zeeuwse Samenleving (KCZS) aan het opzetten van een monitor voor de Regio Deal North Sea Port District (NSPD). Via deze monitor moet duidelijk worden in hoeverre de veranderingen optreden in het Nederlandse deel van het NSPD, zoals beoogd met het investeringsprogramma van de Regio Deal.

Vanuit de Regio Deal wordt geïnvesteerd in verschillende zaken die van invloed *kunnen zijn* op hoe mensen het wonen, werken, reizen, en leven in een gebied ervaren. Denk hierbij aan investeringen in het openbaar groen, recreatiemogelijkheden, het cultuuraanbod, en het investeringsklimaat voor (jonge en kleine) bedrijven. Om in kaart te brengen of inwoners inderdaad na (of al tijdens) de Regio Deal in een gebied wonen waar het volgens hun prettiger wonen, werken, en leven is, is een monitor nodig.

Voor deze monitor wordt gebruik gemaakt van verschillende instrumenten. Er worden openbare onderzoeken en databases aangewend, zoals data van het RIVM (over de leefomgeving). Ook wordt er uit eigen onderzoeken geput (zoals het vierjaarlijkse Leven in Zeeland onderzoek, waarin duizenden Zeeuwen hun mening geven over een verscheidenheid aan onderwerpen). Voor sommige onderwerpen zullen nieuwe gegevens moeten worden verzameld, bijvoorbeeld via een specifieke vragenlijst onder inwoners of andere betrokkenen.

Voorbeelden van vragen waarop de monitoring naar verloop van tijd antwoord op hoopt te geven zijn:

- Worden vernieuwde dorps- en stadscentra na investeringen meer (of anders) gebruikt voor recreatie?
- Gaat de biodiversiteit in gebieden waarin geïnvesteerd wordt vooruit?
- Ervaren inwoners minder geluids-of lichtoverlast?
- Sluit de zorg in de regio uiteindelijk beter aan bij de wensen van cliënten en van zorgverleners?

Belangrijk om te noemen is dat de monitor die momenteel opgezet wordt, *geen causaliteit probeert te vinden* tussen de investeringen van de Regio Deal en veranderingen op het gebied van Brede Welvaart in het NSPD. Wel kan de monitor gebruikt worden om, gedurende de uitvoering van het investeringsprogramma, zicht te houden op de mate waarin de beoogde veranderingen plaatsvinden, hieruit te leren en hierover het goede gesprek te voeren.

Het eerstvolgende op te leveren product is een nulmeting van de Regio Deal. In die rapportage wordt de vertreksituatie beschreven, van de brede welvaart en op specifieke thema's, in de drie Zeeuwse gemeenten in het NSPD. Deze nulmeting kan daarna als vertrekpunt gelden om vervolgmetingen tegen af te zetten.

Financiële stand van zaken

Per sleutelopgave

Sleutelopgave	Regio Deal	Cofinanciering				Totale projectsom	Realisaties per 1-6-2025
		Provincie	gemeentes	Bedrijven en instellingen	Totaal regionaal		
Aantrekkelijke en gezonde leefomgeving	€ 11.300.000	€ 500.000	€ 10.761.500	€ 1.233.342	€ 12.494.842	€ 23.794.842	€ 826.942
Aantrekken van talent	€ 10.900.000	€ 11.186.835	€ 8.433.072	€ 8.798.235	€ 28.418.142	€ 39.318.142	€ 974.079
Vergroten van bereikbaarheid van voorzieningen	€ 7.250.000	€ 5.327.500	€ 1.922.500	€ 0	€ 7.250.000	€ 14.500.000	€ 27.782
Versterken uitvoeringskracht Zeeland en uitvoerings- en monitoringskosten	€ 550.000	€ 550.000	€ 0	€ 0	€ 550.000	€ 1.100.000	€ 79.986
	€ 30.000.000	€ 17.564.335	€ 21.117.072	€ 10.031.577	€ 48.712.984	€ 78.712.984	€ 1.908.789
	38%	22%	27%	13%	62%		2%

De afspraak uit het convenant om ten minste 50% vanuit de Regio bij te dragen werd overgenomen in de door de stuurgroep vastgestelde projectfiches. De actuele financiële gegevens tonen aan dat de middelen uit de Regio Deal (€ 30 mln / 43%) meer dan volledig gematched gaan worden met regionaal ingezette middelen (€ 39 mln. / 56%).

De lage score (2%) bij de actuele financiële realisaties is het gevolg van het in de (pre)opstartfase zijn van de diverse deelprojecten. Nog weinig daadwerkelijk bestedingen vonden plaats. Vooralsnog echter gaan we er vanuit dat alle voor de Regio Deal beschikbare rijksmiddelen en regionale cofinanciering in het vervolg van de looptijd van de Regio Deal zullen worden aangewend.

